

Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania z siedzibą w Rzeszowie
Kolegium Mediów i Komunikacji Społecznej

Streszczenie rozprawy doktorskiej

**Uzależnienie od mediów społecznościowych a depresja
wśród młodzieży na przykładzie podkarpackich licealistów**

Mariusz Surowiec

Promotor
dr hab. Marcin Szewczyk, prof. WSiIZ

Rzeszów 2020

Streszczenie

Przedmiotem rozważań niniejszej rozprawy uczyniono zagadnienie relacji pomiędzy uzależnieniem od mediów społecznościowych a zjawiskiem depresji wśród młodzieży. W pracy przeprowadzono analizę danych zastanych, a także stworzono autorski projekt badawczy, w którym badano wpływ mediów społecznościowych na zdrowie psychiczne licealistów z województwa podkarpackiego. W projekcie posłużono się metodą sondażu diagnostycznego, do której stworzono kwestionariusz ankiety. W kwestionariuszu zawarto pytania, jakie zadawane są pacjentom w czasie ich pierwszej wizyty w poradni leczenia uzależnień. Pytania te pozwalają postawić diagnozę, czy dana osoba jest uzależniona, czy używa danej substancji szkodliwie lub zachowuje się ryzykownie. Autor pracy sam zawodowo od kilku lat jest specjalistą psychoterapii uzależnień, więc pytania w kwestionariuszu ankiety zostały sformułowane praktycznie i w sposób wysoce profesjonalny. Do badania poziomu depresji wykorzystano Skalę Depresji Becka. To jest test przesiewowy, składający się z 21 pytań. Zastosowanie obydwu narzędzi pozwoliło uzyskać wyniki w rzetelny sposób.

Podstawowym celem badań była identyfikacja poziomu uzależnień młodzieży licealnej od mediów społecznościowych i częstotliwość występowania w tej populacji zjawiska depresji, wraz z określeniem jej stopni. Podczas prowadzonych badań szukano potwierdzenia, że występuje korelacja między dysfunkcyjnym korzystaniem z mediów społecznościowych a problemem depresji u młodzieży licealnej. Badania zostały wykonane wśród uczniów klas licealnych z województwa podkarpackiego.

W toku badań udało się także wykazać, że depresja może łączyć się ze zjawiskiem uzależnienia od Internetu. Dysfunkcjonalne korzystanie z Internetu/mediów społecznościowych może korelować z występowaniem zjawiska tzw. depresji internetowej. Co prawda problem ten dotyczył wąskiej grupy badanych, niemniej jednak nie należy bagatelizować tych danych. Są one dowodem na to, że dysfunkcjonalne korzystanie z portali społecznościowych może negatywnie wpływać na kondycję psychiczną młodych ludzi. Przeprowadzony projekt badawczy był pierwszy zorganizowanym na tak szeroką skalę w województwie podkarpackim. Badania mogą, a nawet powinny zostać wykorzystane przez specjalistów, pedagogów, psychologów, psychoterapeutów, psychiatrów, którzy na co dzień pracują z młodzieżą. Badania dają cenne informacje o tym, w jakim stanie psychicznym młodzież opuszcza mury szkoły i zaczyna dorosłe życie.

Na strukturę pracy złożyło się pięć rozdziałów. Pierwszy był częścią wprowadzającą do tematyki związanej z mediami społecznościowymi. Została w nim wyjaśniona istota mediów

społecznościowych i ukazano ich historię. Rozdział drugi traktował o znaczeniu mediów społecznościowych w życiu współczesnej młodzieży. Rozdział trzeci dotyczył problemu depresji wśród młodzieży. Rozdział czwarty koncentrował się na korelacji pomiędzy mediami społecznościowymi a depresją wśród młodzieży. Ostatni rozdział tej pracy był omówieniem metodyki badań własnych oraz prezentacją wyników badań ankietowych i wykonanych przy pomocy kwestionariusza Becka, które przeprowadzono wśród licealistów z województwa podkarpackiego.

Słowa kluczowe

Media społecznościowe, depresja, uzależnienie, młodzież

Addiction to social media and depression among young people on the example of high school students from Podkarpackie region

Summary

The subject of this paper is the relationship between addiction to social media and depression among young people. The study analyzed the existing data and created an original research project, which investigated the impact of social media on the mental health of high school students from the Podkarpackie Province. The project used the diagnostic survey method, for which a questionnaire was created. The questionnaire includes questions that are asked to patients during their first visit to an addiction treatment clinic. These questions allow a diagnosis to be made as to whether a person is addicted to or uses a substance that is harmful or risky. The author of the paper has been a specialist in addiction psychoterapy for several years, so the questions in the questionnaire were formulated practically and in a highly professional manner. Beck's Depression Scale was used to study depression levels. This is a screening test, consisting of 21 questions. The use of both tools allowed to obtain results in a reliable way.

The basic aim of the research was to identify the level of addiction of high school students to social media and the frequency of depression in this population, together with its degree. During the research, we sought confirmation that there is a correlation between dysfunctional use of social media and the problem of depression in high school students. The research was conducted among high school graduates from Podkarpackie Province. Research can and should be used by specialists, educators, psychologists, psychotherapists, psychiatrists who work with young people on a daily basis. Research gives valuable information about the mental state of young people leaving school and entering adult life.

Research has shown that depression can correlate with Internet addiction. Dysfunctional use of the Internet/social media may, in turn, correlate with the occurrence of the phenomenon of the so-called "dysfunctional use";. of Internet depression. Although this problem concerned a narrow group of respondents, these data should not be underestimated. They are proof that dysfunctional use of social networking sites can adversely affect the mental condition of young people. The conducted research project was the first one organised on such a large scale in the Podkarpackie Province.

The structure of the work consisted of five chapters. The first chapter was an introductory chapter on social media. It explains the essence of social media and shows their history. The

second chapter treated the importance of social media in the life of contemporary youth. Chapter three dealt with the problem of youth depression. Chapter four focused on the correlation between social media and youth depression. The last chapter of this work was a discussion of the methodology of own research and a presentation of the results of surveys and Beck's questionnaire, which were carried out among high school students from the Podkarpackie Province.

Key words

Social media, depression, addiction, youth